

CHCEME NA HRONOV TO NEJLEPŠÍ

rozhovor se starostkou města Hronova Hanou Nedvědovou

Na Volyni Vás vidám pravidelně. Jezdíte i na další přehlídky?

Ve Volyni jsem letos potřetí, moc jsem se sem těšila. Musím prozradit, že mezi těmi dvěma divadelními víkendy tu s kolegyní Marcelou Kollertovou zůstáváme. Těšíme se na to, že si zavýletujeme, jako jsme to udělaly už vloni. Tehdy nám ale vůbec nepřálo počasí, dokonce jsme si musely koupit zimní bundy. Letos to určitě bude lepší. Jinak na jiné přehlídky nejedím, několikrát jsem se byla podívat na FEMADu v Poděbradech, ale to není přehlídka, ze které se postupuje na Hronov. Jezdím sem, protože, ačkoli je Jiráskův Hronov mezidruhová přehlídka, jejím gró jsou představení z Volyně, to znamená představení činoherního a hudebního divadla. Nám nesmírně záleží na tom, aby se skutečně na Jiráskův Hronov dostalo to nejlepší, a chceme vidět, co se za ten rok urodilo. Bedlivě sledujeme porotu, jestli nám to nejlepší na Jiráskův Hronov vybere. Moc si to přejeme.

Letošní ročník bude mít pořadové číslo 85. Chystáte něco speciálního?

V sobotu 1. srpna bychom chtěli udělat zajímavé zahájení. Je to ale takové malé tajemství, nebylo by to překvapení, kdybych teď něco prozradila. Jinak nic speciálního nechystáme. Lidé se rádi na Hronov vrací, ať už účastníci nebo návštěvníci, od mnoha návštěvníků to mám ověřeno. Oni vědí, za čím jedou. Nechtějí být ničím překvapováni; teď nemyslím drobnosti a novinky, které jim zpřijemňují pobyt, to určitě ano. Letošní ročník bude klasika: divadelní představení na třech scénách, velký prostor bude dán opět seminářům, tedy vzdělávací části, bude doprovodný program. Doufám, že nám bude přát počasí. Žádná velká překvapení. Myslím, že ten tým, který připravuje Jiráskův Hronov, je už velmi sehraný. Těším se na to, bude to už můj sedmáctý Jiráskův Hronov. To ale nic neubírá na vědomí, že je to velmi významná akce nejen v rámci České republiky, ale, díky Bohu, i na mezinárodním poli.

V průběhu roků jsme zažili různé obměny v hracích prostorech. Jaké budou letos?

Již tradičně Jiráskovo divadlo, sál Josefa Čapka a sokolovna. Podle toho, jak programová rada poskládá program, tedy

z jakých představení bude složen, pak ještě město zajišťuje další, trošičku komornější prostor, například pro loutkáře. Je několik variant, vždy se snažíme udělat vše tak, aby to představením co nejvíce slušelo. Programová ředitelka Simona Bezoušková si většinou řekne, protože Hronov dobře zná, co by bylo nejlepší. My se snažíme vždycky vyjít vstříc.

Letos nastanou výrazné změny v ubytování. Můžete nám je přiblížit?

Změny jsou spojené s tím, že loni skončila hotelová škola. Téměř třicet let jsme využívali ubytování v domově mládeže a ten je nyní zavřený. Insolvenční správce prodal naprosto všechno zařízení, zhruba před měsícem jsem se tam byla podívat. Holé stěny, všechno je pryč. Máme zajištěno ubytování na internátě ve Velkém Poříčí a v Náchodě. Budeme mít zajištěnou rovněž autobusovou dopravu. Rozumím, že přesuny jsou malinko komplikací, ale v Hronově bohužel žádné jiné náhradní ubytování, především pro hrající soubory, není. Do Poříčí jsou to dva kilometry, takže je to i příjemná procházka. Do Náchoda je to kilometrů osm,

Divadýlko na dlani Mladá Boleslav / režie: Petr Matoušek

T. Pratchett, P. Matoušek: My, svobodnej národ

K PRATCHETTOVI SE URČITĚ VRÁTÍME

Rozhovor s režisérem a hercem Petrem Matouškem

Na krajské přehlídce v Rakovníku se hodně debatovalo o vztahu Toničky a babičky. Tehdy babička na jevišti vystupovala jen ve stínohře.

Tam byla jedna změna. Musím říct, že to nebyla všechno moje práce, hodně nám s tím pomohla Káta Fixová. Bavili jsme se o tom na několika zkouškách a dali jsme nakonec na scénu průsvit, takže je babička na jevišti skutečně vidět. Zadní část jeviště je tak babiččím prostor, vpředu jsou obludy a příšery, čímž se oddělily jejich prostory, roviny. Mělo by to být zřetelnější.

Zkracovali jste i celkovou stopáž?

Ne, na tu jsme nešahali a podle mě to ani není potřeba. Je to prostě dlouhý Pratchett. Kdybychom škrtali, museli bychom upravit spoustu věcí, vlastně překopat celou strukturu. Navíc my občas autokorektivně některé věci zapomínáme a vymazáváme, takže se stopáž zkracuje tak nějak přirozeně... To bych tam snad radši ani nepsal.

Co tě přimělo, ze široké nabídky Pratchettova díla, k výběru zrovna této knihy?

Tohle není moje první volba od Pratchetta, první jsem si vybral, dokonce už zdramatizované, Muže ve

zbrani. My, svobodnej národ ale byla moje nejmilovanější knížka z těch, které jsem přečetl. Fascinuje mě právě ten nárudek bojovných sprostých rváčů, takových bohémů toho světa. Nemačejí, perou se, kradou. Ten národ se mi líbil, a to byl prvotní impulz k tomu, abych začal přemýšlet o dramatizaci.

Plánuješ už další inscenaci ze Zeměplochy?

Teď ne, byť jsem prohlásil, že kdybychom mohli být divadlem Terryho Pratchetta, tak bychom jím byli. Musíme ale dělat i jiné věci. Ale jo, určitě se k němu ještě vrátíme. Je otázka čím, ale určitě uděláme něco do třetice. Máme takové triptychy. Měli jsme tři polské autory, dělali jsme Lokomotivu, Pít či nepít a Snídani. Po třech Polácích bude třikrát Pratchett.

Vyzkoušel sis obojí. Sáhneš příště spíš po hotové dramatizaci nebo uděláš svojí?

Nevím. Opravdu nevím. Dramatizací, které jsou přeložené, je pět. Další pro mě milou postavou je Sekáč, Smrt sám. Sekáč je tedy látka, která by se mi hodně líbila, ale pokud vím, u nás přeložená není, ani nevím, jestli

v Anglii mají dramatizaci. Spíš bych asi šel znovu do vlastní dramatizace. Je samozřejmě otázka, jak to bude s právy. Dosud jsme jednali, tedy přes prostředníka, přímo s panem Pratchetem. Teď bychom jednali s dědici a to může být úplně jinak.

Která z variant se ti dělala líp, převzatá nebo vlastní dramatizace?

Ono to má obojí svá úskalí. Když jsem si to zdramatizoval a ještě zrežíroval, je to blbý. Člověk je do látky zamilovanější, má spoustu informací, ví o tom hodně. Knížku jsem četl pětkrát, šestkrát a miluju ji. Naopak u Mužů ve zbrani jsem četl jen dramatizaci, knížku až ex post. Kvůli našim personálním možnostem jsem vyškrtal několik postav, upravil text, jak bylo potřeba. Myslím, že v naší dramatizaci je příběh patrnější a triviálnější, v Mužích ve zbrani se příběh malinko ztrácí. Je to práce s cizím textem, která se dělá po režijní stránce líp. Když ale dramatizuji nebo přistupuji k textu jako dramaturg, líp se mi pracuje s vlastním. Je to složitější, občas šlápnu vedle, ale když se tak stane, můžu si za to sám. Nevytlízám průšvihy za nějakýho Angličana.

Petra Jirásková

SVOBODNEJ NÁROD SPOUTANÝ VLASTNÍMI INSCENAČNÍMI PROSTŘEDKY

Terry Pratchett, dnes už kultovní autor, nepřestává divadelníky vzrušovat a lákat, byť s každou další inscenací se znovu a znovu potvrzuje, jak nesnadné je oživit svět Zeměplochy na prknech, která znamenají svět. Dalším zářezem na pažbě českých divadelních adaptací děl Terryho Pratcheta je inscenace *My, svobodnej národ*, kterou pro Divadýlko na dlani velmi zdařile zdramatizoval Petr Matoušek a sám se posléze ujal jak režie, scénografie, tak i jedné z hlavních úloh (což v jeho případě lze pokládat už za tradici).

Typické pro T.Pratchetta je, že si pohrává s obecně známými předlohami a náměty, které parafrázuje, odkazuje na ně, převrací je nebo přetváří až ve smyslu žánru travestie. Ve Svobodném národě tak můžeme vystopovat inspiraci Andersenovou Sněhovou královnou, tedy v podstatě spíš vážné téma sourozenecké (ne)lásky. Malá dívka jde hledat a zachránit svého bratra, ale ne kvůli střípku v oku, ale díky vlastnímu srdci, jež bylo ledově chladné, když se měla o brášku postarat - a „loupežníci“, které při té příležitosti potká, jsou klan pidimužků Nac Mac Fíglů.

Tam, kde jde o Fígly, je mladoboleslavský soubor „silný v kramflecích“ a ve svém živlu. Nac Mac Fíglové ve skotských sukýnkách potetovaní malířským válečkem jsou skrze svůj osobnostní herecký projev diváckým zážitkem, ať už se jinak okolo nich na jevišti děje cokoli. I když kniha i divadelní hra prostřednictvím svého názvu určuje jako hlavní hrdiny právě je, přesto na jevišti nejsou jen oni, nehraje se jen o nich, ale jednají na pozadí příběhu, který jsem zmínila. A tam narazíme na několik úskalí.

V první řadě si Petr Matoušek příliš nepomohl scénografií. Byť se na první pohled zdá řešení prostoru velmi univerzální, v průběhu hry i to málo, co tam je, spíše překáží, než aby to podpořilo tvorbu mizanscény, problematičké jsou občas příchody a odchody, pro které daný jevištní prostor nenabízí dost možností. Kapitola sama pro sebe je zde otázka iluzivnosti a antiiluzivnosti. Vzhledem k tomu, že ve hře se potkávají lidé s pidimužky a objevují se nadpřirozené úkazy, se inscenace bez jisté dávky iluzivnosti neobejde. Scénografie se na její realizaci ale moc nepodílí. Působivé je sice „zjevování“ babičky, to ovšem i díky centrálnímu umístění nabývá patosu, který je na hraně toho, co poetika představení unese. Způsob, jakým je řešena rozdílná velikost mezi člověkem a pidimužem, je sice zcela srozumitelný, ale není ani dost objevný ani dost precizně provedený, aby dokázal bavit po celou dobu, a od určitého okamžiku už se jeví spíše jako monotónní nezbytnost než jako přínos.

Jednou z důležitých vlastností postav Fíglů je jejich vtipné nářečí (hlubosklon překladateli Janu Kantůrkovi). Bohužel, byť v ústech skvadry z Divadýlka na dlani je provedení tohoto dialektu nesporně kouzelné, ne vždy je zcela srozumitelné, zejména když jde o delší textové celky. Jelikož právě Fíglové na několika místech vysvětlují důležité okolnosti děje, preciznější výslovnost (zejména oddělování jednotlivých slov), a možná i textová úprava některých inkriminovaných míst, by srozumitelnosti děje určitě prospěla.

Otazník je spojen i s Královnou, k jejíž postavě – resp. k tomu, co představuje za sílu či moc – nedostáváme dost jednoznačný klíč, a její finálová scéna s Toničkou proto nepřinesla ani zdaleka takový účinek, jaký by pravděpodobně mohla mít. Potrženo přečteno, spojení Matoušek-Pratchett určitě není marné a inscenace *My, svobodnej národ* nabízí mnoho zdařilých momentů. Nelze se ale ubránit pocitu, že do party dramatičtější dramaturg-režisér-scénograf-herc by se v případě takto velkého sousta ještě jedny či dvoje očí a mozky hodily, aby se podařilo vycytat všechna úskalí, která nelehká předloha před svoje inscenátory položila.

Kateřina Baranowska

Trošku jsem se ztrácela v tom, kdo jakou roli v tom pohádkovém příběhu má. Musela jsem si to domýšlet, ale myslím, že jsem to pochopila. Moc se mi líbila parta skřítků, ti byli úžasní. Oceňuji výkon ropuchy. Dostalo mě to z tohoto světa do pohádky, to je pro mě vždycky úžasné.

Hana

Mně se to líbilo moc. Rozehrávala se tam lidská fantazie. Knížka je pěkná, formou se jí přiblížili. Člověk, když to čte, vidí ten svět nějak po svém. Byli úžasní. Líbilo se mi, jak dohráli malinké postavy, jejich vzájemné pohledy. Úžasné.

Olina

Na představení Terryho Pratchetta jsem byla poprvé. Úžasné. Líbilo se mi to, jsem z toho nadšená. Krásný.

Šárka

Mně se to moc líbilo. Bylo velmi dlouhé, ale také velmi vtipné.

Vladimír

Byly tam chvíle, kdy jsem se opravdu smála, ale i chvíle, kde by to chtělo trochu přidat. Občas to bylo zdoluhavé.

Šárka

Milé, bavila jsem se. Humor pramenil hlavně z textu, předloha je výborná, ale některé divadelní situace pro mě nebyly naplněné.

Helena

Mně se to líbilo, připadalo mi, že Pratchettův humor přenesli na jeviště hezky. Podle mě to fungovalo dobře, byly tam i situační vtipy. Jediná věc, která mě trošku rušila, bylo to, jak řešili, že některé postavy jsou menší a jiné větší. Pohledy podle mě nebyly precizně dodržované, a tak to na mě působilo rušivě a připadalo mi, že to nefungovalo. Myslím, že to vůbec nebylo potřeba, že ty figurky byly vykreslené tolika jinými znaky, že tenhle byl nadbytečný.

Zuzka

KDO NESTÍHÁ, AŽ PŘIJDE ZNOVA

Rozhovor s autorem a hercem Janech Duchkem

Mohl bys mi na úvod prozradit několik slov o souboru?

Soubor je hromada nadšenců. Začínali jsme od toho, že jsme kamarádi, a teprve potom jsme začali hrát divadlo. Čili jdeme opačnou cestou v tom smyslu, že jsme si chtěli najít záminku, proč se scházet. Jedna z těch her, což je právě z minulého roku Zmrazovač, diváky zaujala, a tak se stalo, že jsme tady znovu s jinou, tentokrát starší hrou.

Jak u vás probíhá proces tvorby?

Pro každou hru je to trochu jinak. Hru S úsměvem nepilota jsme vyvinuli pro festival Prkna v Hradci Králové, což je komorní festival hudebního studentského divadla. Volala mi organizátorka, které jsem přislíbil účast, ale neměli jsme žádnou hru, a očekávalo se, že ji napíšu. A najednou byl zničehonic květen, zbývaly tři týdny do představení a hra nebyla. Volala mi organizátorka, že už to potřebuje dát do programu. A já jsem říkal: „Marcelo, my neprijedem, je mi to líto, ale my nemáme hru.“ A ona na to: „To se nepřijímá, toleto! To si musíte hru vymyslet. Vy tady budete a prostě tu hru odehrajete.“ A protože se to nedalo odmítnout, tak jsem vzal koncept své myšlenky, představil jsem ji souboru, tomu se to absolutně nelíbilo a poslali mě do háje. Po zkoušce mi

druhá tvůrčí postava, autor hudby, Lukáš Habanec neformálně říká: „Já bych si chtěl někdy zahrát ve stylu Skoumala s Vodňanským.“ Dal mi MP3 na cestu, já jsem to poslouchal a říkal jsem si, že by to šlo. Že se to vlastně ani nemusí moc zkoušet. To by se dalo i číst. A tak jsem vyhrabal i starší texty z šuplíku, něco dopsal, vymyslel nové formy a čtrnáct dní před představením jsem to poslal Lukášovi, ten vytáhl hudební nápady a týden před festivalem bylo hotovo. První zkouška byla až v Hradci. Zkoušeli jsme celou noc a v 10 hodin dopoledne jsme byli připraveni ukázat hru lidem.

Jak dlouho už inscenaci hraje?

Tak tři roky. Respektive když jsme začali připravovat Zmrazovače, začalo to být náročné, takže jsme ji vlastně nehráli. Říkali jsme si, teď nás všichni znají kvůli Zmrazovači, ale my bychom chtěli vejít do povědomí spíše jako soubor a ne jako ta hra. A tak jsme se rozhodli, že nesmíme vynechat sezónu a musíme přijít s něčím, co naši diváci neznají, protože se prudce rozšířil jejich okruh. Teď bychom se mohli na nějakou dobu odmlčet a snad nebyť zapomenuti. Úspěch Zmrazovače nás žene „svinským“ krokem. Ale nejsme na to moc připraveni a je to pro nás náročné. Všechn svůj divadelní čas máme

využitý tak, že hrajeme Zmrazovače, a S úsměvem nepilota je trochu bokovka. Nazkoušeli jsme to, učesali a aktualizovali, protože ta hra velmi rychle zastarává. Protože se teď hraje hokej, tak chceme třeba těsně před začátkem druhého představení zjistit, jaký je stav, a zapojit to do inscenace.

Texty jsou tvoje, hudba je Lukášova. Jaký je podíl a vstup souboru?

Soubor rozhodně má na inscenaci podíl, ale jsou věci, do kterých sahat nesmí. Jinak představení disponuje kolektivní režii. Režiséra v podstatě nemáme. Z hlediska textu, např. u básniček, zuřím, když mi předělají slovo. To nemám rád. V dalších textech je to v pořádku, pokud jsou zachované pointy a není to proti češtině.

Chtěl bys ještě něco dodat?

Chtěli jsme, aby to pro diváka byla zábava, aby to mělo svoji druhou rovinu, což není nezbytně politická satira. Chtěli jsme zachytit ten informační svět, ve kterém se to hrne zprava zleva, na přeskáčku, v jednom velkém kompostu, kde je všechno velice absurdní. To tempo je divoké. A diváci si občas stěžují, že to nestíhají, ale... Ať přijdou znova.

Kateřina H. Chalupníková

ZPRÁVA: PŘISTIŽEN S „ÚSMĚVEM IDIOTA“!

Kočovné divadlo Ad Hoc nasadilo do letošní soutěže svůj starší kus, a to hudebně - literární kabaret S úsměvem nepilota. Soubor zde v maximální míře těží ze svých předností a schopností, kterými jejich jednotliví členové oplývají. Skrze svou neoddiskutovatelnou múzičnost a artistnost, myšleno v nejlepší slova smyslu, se jim beze zbytku daří naplňovat formu, kterou si zvolili, a to nejen formálně, ale i obsahově. Jejich estetické cítění, svěbytná poetika, vhodně nastavená míra i časová stopáž nás prostřednictvím vědeckých přednášek, vypointovaných reklamních spotů, hudebně - choreografických čísel i důmyslné až nonsensové poezie velmi sofistikovaně provede organicky řazenou strukturou, která vede k vysoké formě moderního evropského kabaretu.

K této formě kabaretu patří samozřejmě i reagování na současnou společensko-politickou realitu. Ani té se inscenátoři nebojí, ale nemá patřičnou západoevropskou razanci, což není dáno uměleckou impotencí souboru, ale záměrně nastavenými estetickými hranicemi a jistou dávkou něžného poetismu, který reakci na onu současnost záměrně změkčuje.

Syntéza jednotlivých složek je velmi organická a vytváří tak divákovi nenásilně kvalitativně nadstandardní nabídku, která musí vnímavého diváka zákonitě uspokojit. Zapřičiňuje to především pestrost zvolených prostředků od hudby, přes slovo i celou řadu mikro situací, a především jejich precizní provedení. Inscenátoři o tématech přemýšlejí nebo je intuitivně „vypalují“ do prostoru, kde je mají v daném okamžiku dokonale pod kontrolou. Neustupuje se zde divákovi, ani se mu nejde vypočítavě naproti, což vede k diváckému zážitku, který je interpretačně neopakovatelný, dále nesdělitelný a jen velmi těžko přenositelný bez kvality jejich autentického autorského provedení.

K čistotě celku přispívá i zvolená jednoduchá „logotyp“ scénografie i kostýmově dobře zvolená a vycizelovaná typologická přesnost jednotlivých vystupujících. Nic není navíc a nic nechybí.

Vyváženost všech složek, stylová hudební pestrost i objevná práce v textech a s jazykem vůbec jsou nejsilnějšími zbraněmi „hromadného divadelního činění“, kdy sám sebe náhle přistihnete s výrazem nikoli nepodobným onomu výše uvedenému a až ikonickému „úsměvu idiota“. Což znamená, že mne, alespoň pro tuto chvíli, udělali šťastným.

Jaromír Hruška

Moc se mi to líbilo, smála jsem od začátku do konce a hlavně ta hudba dělala svoje. Moc se mi líbily hudební vstupy.

Vendula z Volyně

Na představení jsem se velmi těšila, trochu mně to připomínalo začátky Semaforu, protože je to vlastně kabaret. Jsou to drobnosti, které jsou propojené písničkami. Na mě to působilo velmi příjemně a mile, i když jednotlivé vstupy jsou trochu nevyrovnané, některé jsou vtipnější, některé primitivnější. Ale celkově prokazují velkou muzikálnost a také, a to jsem velmi ocenila, cit pro míru.

Jana z Krupky

Já jsem dlouho nebyla v divadle. Nelitujeme toho, že jsme přišli. (smích) Krásné zesměšnění této doby.

Kamila z Březnice

Představení bylo velmi originální, vtipné, nápadité. Velmi dobře jsem se bavila. Nemělo to chybu. Oceňuji to, že to bylo jiné divadlo, než na jaké je člověk tradičně zvyklý. Opravdu autorské divadlo se vším všudy.

Eliška z Malenic

Můžeš tam namalovat velký úsměv? To je moje reakce.

Helena z Kralup

Já už jsem od tohoto souboru v loňském roce viděla představení Zmrazovač, takže jsem věděla, že kvalita bude zaručena. A věděla jsem, že toto představení hrají delší dobu, dřív než Zmrazovače. Že to není tak úžasné jako opera Zmrazovač, ale těšila jsem se na to a nezklamali mě.

Marcela z Hronova

Luxusní. Paráda. Tím, jak jsou bezprostřední. Zaplaťpánbůh za Zmrazovače, protože ten jim toto otevřel, protože to jsou starší věci a možná by tady ani nebyly. Ad Hoc snesou srovnání s kabaretem Kainar Kainar v Divadle v Dlouhé.

Jiří z Rakovníka

Ořechovské divadlo Ořechov / režie: Vlastimil Peška

V. Peška: Jak Švédové L. P. 1645 marně Brno dobývali aneb Bylo nebylo

HLÁSÍM SE K LIDOVÉMU DIVADLU

Rozhovor s uměleckým šéfem a režisérem Vlastimilem Peškou

Inscenaci jste obnovovali po dvaceti letech. Jak probíhal proces znovuzrození?

Proces znovuzrození probíhal tak, že polovina lidí je jiných a je to samozřejmě omlazené. Zvláštností je, že teď v dubnu to bude přesně čtyřicet let, co s Ořechovským divadlem dělám. Hráli jsme to tehdy čtyři, pět sezón, ale samozřejmě za tu dobu to všichni už zapomněli. Vrátili jsme se nicméně k tomu základnímu syžetu a situace jsou velmi podobné. Ale s příchodem nových lidí dostává inscenace samozřejmě nový náboj.

Vstupuje do tvorby i soubor nebo je to jen vaše vize?

Vesměs to bývá moje vize a soubor naplňuje moje představy. (smích) Samozřejmě také přichází s nápady. Ale takový přístup čekám spíše při práci s profíky. Neříkám, že by to u ochotníků nešlo, navíc tito jsou už velmi zkušení, ta léta jsou už napočítaná, co spolu děláme, takže to bych lhal. (smích)

Vnímáte tedy nějaký velký rozdíl v práci s profesionálními a amatérskými herci?

Já to v podstatě nemůžu posoudit, protože s nimi dělám už tolik let a

připadá mi to, jak kdybych dělal s profesionály. Jediný rozdíl, který v tom je, je ten, že když vzniká nová komedie, vzniká celý rok, protože to se dělá jen když já mám čas. Potom se určí, kdy je premiéra, a posledních čtrnáct dní je ten „záhul“ největší. Jinak tu práci nemůžete ošidit, jak u ochotníků, tak u profesionálů. Objem práce je stejný, jen jinak „natajmovaný“.

Máte nějaký recept, jak u herců udržet nadšení a zápal pro divadlo?

Oni to mají v sobě. Já to mám taky v sobě. A strašně rád lidi bavím. Myslí si, že jsem jediný režisér v České republice, který se důsledně věnuje komedii a vůbec lidovému divadlu. A k tomu lidovému divadlu se hrdě hlásím, i když je někteří považují za póvl. Ale já si myslím, že je to kategorie, která je výsostně umělecky hodnotná. Když herec cítí, že s ním jde publikum, je to to nejkrásnější, co může být.

Máte nějaké plány do budoucna s inscenací či se souborem?

Plány do budoucna jsou normální, inscenaci teď hrajeme půl roku, je to komedie, ty tři čtyři sezóny vydrží, a od listopadu začneme zkoušet novou komedii a zas to bude ten rok trvat.

Prozradíte jakou?

Vzpomněl jsem si, jak jsem byl v Činoherním klubu na hře Hejtman z Kopniku. Mně se to představení tehdy moc líbilo a včera jsem si přečetl přímo verzi z Činoherního klubu. Je zajímavá, ale určitě si ji upravím, přepíšu k obrazu svému a přiložím na tělo souboru. Ono je to taky tím, že jak ty své lidi znám a píši jim to na tělo, tak oni pak vypadají, že to docela umí. (smích)

Kateřina H. Chalupníková

JAKO TĚLO BEZ DUŠE ANEB OŘECHOVSKÁ DUCHAŘINA PODRUHÉ

Hroby se otevírají a na jeviště života se vrací duchové dávno zemřelých účastníků památné bitvy o Brno z roku 1645. Někteří z duchů jen povylezou z rakví, zatímco jiní za nimi přilétají ze Švédska a dalších končin. Prazvláštní výroční večírek může začít. A o čem bude řeč? O tom, jak Švédové LP 1645 Brno marně dobývali. Každý z účastníků téhle významné události ze sklonku Tricetileté války má na její průběh jiný názor a jiné vzpomínky. Jako kdyby to ani nabyla jedna bitva... Taková je základní dramatická situace hry, kterou pro Ořeckovské divadlo napsal jeho umělecký šéf, režisér, scénograf, hudební skladatel a herec Vlastimil Peška. V čele souboru stojí rovných a úctyhodných čtyřicet let.

Dramatický text Jak Švédové LP 1645 Brno marně dobývali vznikl v roce 1994 pro inscenaci, která měla připomenout výročí slavné bitvy. A že o její slávě není pochyb, to si pište! Brněnská posádka, čítající méně než 500 mužů, ubránila město proti necelým 28 tisícům vojáků generála Lennarta Torstensonova. Dobývání Brna trvalo přes tři měsíce. Úspěch obránců spočíval nejen v tom, že Brno nepadlo do rukou nepřátel, nýbrž i v tom, že zaměstnali na téměř čtvrt roku zbytečnou a nákladnou hrou na dobyvatele nejlepší švédskou armádu. O obléhání Brna pojednává i nejznámější brněnská pověst. Ta podává vysvětlení k tradici, podle které se zvoní na Petrově poledne o hodinu dříve. Patnáctého srpna 1645 podnikl velitel švédského vojska Torstenson generální útok s tím, že pokud město nepadne do pravého poledne toho dne, obléhání skončí a odtáhne pryč. Jeho výrok se ovšem prostřednictvím špehů donesl Brňanům, a když už to vypadalo, že Brno padne, napadlo kohosi začít zvonit dvanáctou o hodinu dříve. Generál Torstenson pak prý obléhání skutečně ukončil. Na připomínku této události zvoní dodnes každý den zvony katedrály sv. Petra a Pavla poledne už v jedenáct. Je to půvabná brněnská rarita. Pověst ovšem není pravdivá. Útok toho dne trval až do večera a byl nakonec spolehlivě odražen.

Inscenace, kterou jsme dnes viděli, vznikla na konci roku 2014 a je obnovenou premiérou původního nastudování. Současná inscenace chová ke své o dvacet let starší předchůdkyni víceméně pietní vztah. Nesnaží se najít nové režijní postupy, ba přímo naopak. Vše funguje jako dobře namazaný hodinový strojek. Herci dodržují přesné režijní pokyny a hrají v dobrém temporytmu. Dekorace jsou účelné a variabilní. Hudba, vycházející svou poetikou z moravských lidovek a kramářských písní, dodává inscenaci patřičnou atmosféru. Na první pohled není k postřehnutí jediná profesní chyba. A přeci se inscenace propotácí těmi zcela adekvátními pětasedmdesáti minutami svého trvání jako tělo bez duše. Je jaksi vyprázdněná. Jednotlivé dramatické situace nevyvěrají organicky jedna z druhé. Akce a reakce herců jsou sice přesné, ale mechanické. Jako by nešlo o jednající postavy, nýbrž o duše zakleté do cizích těl s předurčeným osudem. Některé situace se té strojové mechanice přeci jen vymykají a fungují skvěle. Například brněnští zvědové schovaní pod švédským stolem nebo tlumočnice, které překládají hádku i poté, co už dávno skončila, protože se příliš žily do sporu tlumočených vojáků...

Obnovená premiéra je více než současnou životnou divadelní inscenací jakousi důstojnou upomínkou pomyslného zlatého fondu ořeckovského divadelního archívu. V současné inscenaci hraje celá řada herců, kteří si hru zahráli již před dvaceti lety. Pro herce a jejich místní publikum má obnovená premiéra bezpochyby přidanou hodnotu i ve svém sociálním přesahu. Na můj vkus je však poněkud zastaralá.

Luděk Horák

Veselé, hravé. Já ten soubor znám přes dvacet let. Potěšili mě, že to představení nebylo dlouhé. Bavila jsem se. Vždycky, když v tom je muzika, ta jejich lehkost, tak se mi to líbí. I ten vhléd do historie – že si možná myslíme, že to tak bylo, a ono to vlastně bylo úplně jinak. Moc se mi to líbilo.

Hana z Hronova

Moc vám neřeknu. Toto se mi líbilo, jsem velice spokojena. I podle aplausu to bylo poznat. Ale ještě víc se mi líbilo to odpolední, ten Ad Hoc.

Květuše z Klášterce nad Ohří

Ze začátku mě to nudilo, že jsem si myslela, že odejdu. Pak tam byly světlé okamžiky, ale stejně jsem se v průběhu hry přistihla, že se na to úplně nesoustředím. Až tak mě to nebavilo.

Zdenka z Klášterce nad Ohří

Bylo to dobré. Hezké, optimistické. Mě baví nadšení těch lidí. Baví mě ochotníci jako herci.

Lucie a Markéta z Volyně

Já ani nevím. Bylo to dobré, ale připadalo mi, že to mělo pořad stejnou linku. Nešlo to nahoru, dolů, negradovalo to. Ta vlnka mi tam chyběla.

Iva z Rájce

Já tyhle besídky s dospělými fakt nemám rád.

Vítá

Protože mám rád představení, kde jsou hudební kousky, tak se mi to líbilo. Líbila se mi i moravská choreografie. A i když už asi osm let žiji v jižních Čechách, tak jsem původem z Brna a jsem rád, že je to hra, kde je to konečně podle pravdy.

Roman ze Strakonice

Představení se mi líbilo. Já jsem tam byla chvíli sama, prvně s maminkou, a pak se maminka vyměnila s tatínkem. A líp se mi to představení sledovalo s maminkou.

Liduška, 4letá divačka z Rakovníka

ROZHOVOR

...dokončení ze strany 1

ale máme domluveného dopravce, který vše bude sponzorsky zajišťovat. Jinou možnost teď bohužel nemáme.

Jak bude kyvadlová doprava organizována?

Určitě tak, aby se lidé dostali na odpolední i večerní představení. Nebo i soubory, aby se dostaly zpátky, a určitě ne jen v jednom čase. Také budeme brát zřetel na doprovodný program. Už jsme si jeden rok zkusili, že ubytování bylo mimo město. Musíme se podívat zpátky, jak jízdni řády fungovaly a pak se přizpůsobit situaci. Například o víkendu bude určitě víc lidí, bude potřeba spoje ztuhnout, aby jich byl dostatek.

Co pro vás bylo vrcholem loňského JH?

Představení Zmrazovač. Ptáte se mě ve chvíli, kdy jsem opustila představení souboru Ad Hoc, který u nás vloni se Zmrazovačem byl. Mimochodem, sklídl obrovský aplaus ve stoje. Dnešní představení mě nabilo stejně jako loňské. Loni jsem na Hronově vždycky odcházela z divadla, a vím, že stejně tak návštěvníci, s tím, že mi to něco dalo. Nedá se to vyjádřit pouze slovem „líbí“. Stálo za to to vidět. Z jakýchkoli důvodů. Naprostým vrcholem byl ale Zmrazovač.

Petra Jirásková

REFLEXNÍ OSMISMĚRKA aneb OHLÉDNUTÍ ZA INSCENACEMI

E	O	T	J	A	P	O	Č	A	S	Í	K
C	C	Č	O	Č	K	A	S	Z	P	N	E
I	Í	A	T	O	L	I	P	E	N	Á	Č
P	S	E	K	E	R	K	O	M	U	N	Á
E	A	L	E	O	L	N	T	Ě	R	Z	Ň
J	Ř	Š	P	Š	V	É	D	P	U	O	R
T	R	U	B	A	Č	E	Ý	L	G	P	B
M	CH	M	Ž	Í	Ř	K	O	O	I	E	A
A	Č	U	R	I	N	L	Y	CH	A	B	B
I	N	Ž	E	N	Ý	R	K	A	Y	E	K
Y	K	L	E	D	R	P	O	D	N	S	A
L	G	Í	F	Ý	V	I	Ř	G	Z	A	P

Žijí mezi námi
PSYCHOEVOKACE
ČURIN
INŽENÝRKA
SEBEPOZNÁNÍ
GURU

My, svobodnej národ
FÍGL
AJTO
ZEMĚPLOCHA

PAZGRÍVÝ
YOG
ROPUCHA

S úsměvem nepilota
NEPILOT
MUŠLE
SPOT
POČASÍ
JEPICE
ČOČKA

Jak Švédové l. p. 1645
Brno marně dobýva-
li...
TRUBAČ
BRŇÁČEK
ŠVĚD
CÍSAŘ
BABKA
KŘÍŽ
DOPRDELKY

PROGRAM

Sobota 9. května 2015

10.00 (K) Teritoriální tyjátr Praha /
režie: Štěpán Šantrůček

J. Volák: **O Krakonošovi a disidentech**

12.30 Diskuse (O Krakonošovi...)

13.30 (NN) Společnost bloumající
veřejnosti Turnov / režie: J. Marek a P.
Hofhans

Katalin Thuróczy: **Klozet**

16.00 Diskuse (Klozet)

17.30 (NN) Rádobydivadlo Klapý /
režie: Ladislav Valeš

Ladislav Valeš: **...dlouhá cesta**

20.00 (NN) Divadlo JakoHost Plzeň /
režie: Vratislav Mikan ml.

Zoltán Egressy: **Štovník, pečené brambory**

23.00 Diskuse (...dlouhá cesta, Štovník...)

Neděle 10. května 2015

10.00 (NN) DS Žďár, Žďár nad Sázavou
/ režie: Jan Krška

René Fallet, Alexandr Gregar:

Zelňačka

13.00 (MS) Diskuse (Zelňačka)

14.00 (NN) V. A. D. Kladno / režie:
V. A. D.

Kazimír Lupinec & Co.: **Upokojenkyň**

16.00 (MS) Diskuse (Upokojenkyň)

Zpravodaj XXIV. celostátní přehlídky ama-
térského činoherního a hudebního divadla
Divadelní Piknik Volyně 2015. Redakce:
Petra Jirásková, Kateřina Chalupníková
- Horáčková, Helena Plicková, Martin
Rumler, David Slížek. Vydává Volyňská
kultura. Náklad 100 výtisků.